

СЕКЦІЯ 6

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

УДК 378.371

О. С. Білоус,
Криворізький педагогічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ДИДАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

У сучасних умовах модернізаційних перетворень, що відбуваються в українському суспільстві та національній системі ступеневої освіти, особливо актуальними видаються проблеми, які пов'язані з фундаменталізацією та інноватизацією освіти педагогічних кадрів вищої школи. Суттєво те, що сьогодні у системі вищої освіти характерним є усвідомлення соціальної значущості фахової компетентності та професійної культури педагогічних кадрів вищої школи, які забезпечують якість підготовки майбутніх спеціалістів, мобільних та конкурентоспроможних, готових до професійного зростання в умовах інформатизації суспільства та розвитку нових науково ємних технологій. При цьому мається на увазі, що основний контингент педагогічних кадрів вищої школи переважно формується зі складу випускників вищої школи, ефективність діяльності якої в окресленому напрямку повинна значно зростати.

Для успішного реформування системи освіти, потрібна нова освітня практика, суб'єктами якої повинні стати педагоги-професіонали нового покоління, здатні до професійно-особистісного самовизначення та саморозвитку у світі культури, конструювання та здійснення культуровідповідних, гуманістично спрямованих педагогічних систем та технологій.

Професійно-дидактична культура, відповідно до стверджень В. Гриньова, Г. Криницької, О. Патріної, Т. Попової, М. Тиріної, О. Усова, Н. Фат'янової, є умовою забезпечення ефективності педагогічної діяльності спеціалістів освіти, яка сприяє інтенсивному саморозвитку його професійних та особистісних якостей. Наявність професійно-дидактичної культури дозволяє педагогам бачити не тільки проблеми навчання, але й шляхи їх вирішення, перспективи розвитку освітнього простору, допомагає опанувати передові досягнення дидактичної науки, передовий педагогічний досвід, але головне – забезпечити активне перетворення педагогом свого внутрішнього світу, який призводить до якісно нового строю та способу його професійної життєдіяльності, творчої самореалізації в педагогічній професії.

Ми погоджуємося з думкою О. Усова, що професійно-дидактична культура – це інтегральна якість особистості педагога, яка визначає його спрямованість на опанування ціннісних орієнтацій у професійній діяльності як сукупності дидактичних та професійних знань, постійне вдосконалення дидактичних здібностей, їх творчу реалізацію у продуктивній професійній

діяльності. Структура професійно-дидактичної культури, з точки зору автора, є синтезом ціннісного, когнітивного, інструментального, результативно-творчого компонентів, а також освітньої, виховної, розвивальної, координуючої та інтегруючої функції, які забезпечують у своїй взаємодії творчу самореалізацію особистості педагога. Провідними показниками проявлення останньої виокремлені: ставлення до професійно-дидактичної діяльності; наявність професійних та психолого-педагогічних знань; ступінь володіння дидактичними засобами; ступінь реалізації в педагогічній діяльності [1, с. 187].

Отже, професійно-дидактична культура – це такий спосіб буття майбутніх педагогічних кадрів, який забезпечує їхню всебічну гуманістичну та творчу самореалізацію як суб'єктів дидактичного пізнання, спілкування, співпраці та співтворчості і тим самим сприяє прогресивному розвитку теорії і практики вищої освіти як особливого соціального інституту, роль якого в умовах глобалізаційних змін значно зростає.

Література

1. Усов А. А. Формирование профессионально-дидактической культуры педагогов дополнительного образования : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Усов Алексей Анатольевич. – Тамбов, 2003. – 270 с.